

foretagende, har man ogsaa deri fundet Anledning til at komme den tilhjælp. Jeg skal sige til, at den høitærede Minister ikke har fundet Noget at erindre derimod. — Der er ikke stillet flere Endringsforslag til dette Ufsnit, og jeg skal derfor foreløbig indskrænke mig til disse Bemærkninger.

A. Sage: Den ærede Ordfører motiverede Udvalgets Forslag om Stutteriet paa en saadan Maade, at dersom han derigjennem var kommen til samme Resultat som jeg i mit Forslag om denne Sag, vilde hans Motivering have været tilstrækkelig Foranledning for mig til ikke at opholde det ærede Thing, hvad jeg nu maa gjøre for nogle Diebliffe. — At vi, medens vi havde Penge nok, eller dog Overflud, indløde os paa, afskillige Projecter, i den Formening, at vi nok havde Raad dertil, og blandt Andet fortsatte dette Stutterivæsen, kan jeg til Nød begribe; men efter at vi nu ere komne i en langt ringere og langt uheldigere Stilling og ere visse paa, at Statsbyrderne ville blive saa store, at vi kun med betydelige Anstrengelser ville være istand til at tilveiebringe det Nødvendige, tilføjer jeg, at jeg ikke forstaaer, hvorledes man kan vedblive at kaste en saa stor Mængde Penge ud til en Entreprise, der ligesaa sin Begyndelse til den Dag idag har vist sig at være overordentlig uheldig. Thi det beder jeg ærede Herrer lægge Mærke til, at endnu har albrig Nogen forsvaret Stamstutteriet paa den Maade, at han har sagt, at det har udrettet noget Godt; man har altid indskrænket sig til at sige: lader os forsøge endnu engang; hidtil har det været slet, men lader os, som sagt, gjøre endnu et Forsøg. Vi have nu gjort et nyt Forsøg, idet vi i 1861 besluttede, at man dog skulde endnu engang see til, om det ikke var muligt at faae Noget ud deraf; men jeg overlader det til Enhver at bedømme, hvorvidt dette sidste Forsøg gjør det værd at fortsætte Stamstutteridriften, og fremfor Alt vil jeg bede de ærede Medlemmer at lægge Mærke til, hvad ogsaa den ærede Ordfører fremhævede, at der skal store Summer til, dersom man paa en nogenlunde taalelig Maade skal fortsætte den. Der har jo bestandig været først stærke Klager over Stutte-

riets Bygninger, og jeg skal i den Henseende lade Høyr. eftersee de Beretninger, som afhøede Stutmester With i sin Tid har afgivet, og navnlig i den for 1855, hvori han meget stærkt udhæver det Fordærlige ved disse Bygninger. Dette er gjentaget ved flere Leiligheder og i flere Skrifter, og endelig kommer det nu til os i den allernæste Beretning om Stamstutteriet, nemlig i den af Ordføreren omtalte Beretning om den kongelige Stuttericommissions Forhandlinger i Finantsaaret 1863—64, hvoraf jeg med den ærede Formands Tilladelse skal anføre nogle Linier. Det hedder deri, at hvad Stutteriets Bygninger angaaer, vare de i den Grad slette, at Følhoppestalden var lavere beliggende end den omliggende Grund, daarlighvrolagt, uden Afløb, og Jordbunden var meget stærkt gennemtrængt af Dyrenes Urin, hvorfor der i samme uduilledes mephitiske usunde Dunster, der ere meget virksomme til at fremkalde ondartede Sygdomme. Man har derfor været nødt til — hedder det videre — i Efteraaret 1861, for at skaffe det skadelige Vand Afløb, at udgrave Stalden i en Mens Dybde og derefter opfylde den i en Mens Høide over den tidligere. — Nu skulde man altsaa troe, at der ved disse gennemgribende Forandringer var tilveiebragt en god Stald, men det er meget langt fra, at denne Mening deles af andre Kyndige, f. Ex. Professor Profich, som netop taler om, at man ved Hjælp af denne Udgravning og den deraf følgende Forhøielse af Gulvet har tilveiebragt en mindre Høide til Loftet, hvilket han anseer for at være meget til Skade. Man har forbedret ved en Formindstelse af Høiden, den ene Luftfordærvelse er traadt istedetfor den anden. Hvad de tidligere Klager over Bygningsvæsenet angaaer, maa jeg gjøre opmærksom paa, at de ikke ere komne frem i den Stikelse, hvori de burde være fremkomne, og hvorfor ikke? Af samme Grund, som har bragt saamaange af den afhøede Stutmesters stærkeste og bitterste Klager til at forstumme. Han siger nemlig flere Steder, at han ikke har voyet at komme frem med Sigt, da man saa maaskee havde nægtet andre Bevillinger, og ogsaa fordi Stutterivæsenet hos os ikke staaer paa saa sikre en Fod, at man turde komme frem dermed